

Sjekkliste for avslutning av behandling

Forbered pasienten eksplisitt på avslutningen

Snakk om hvordan avslutningen vil bli, og minn pasienten om når terapien avsluttes.

Adresser følelser knyttet til avslutning	Utforsk pasientens følelser knyttet til avslutning av behandlingsrelasjon, inkludert opplevelse av tap.
Reflekter over pasientens fremgang	Vektlegg positive endringer, konkretiser fremgangen, hjelp pasienten til å forstå endringene.
Uttrykk stolthet over pasientens fremgang	Attribuer fremgang til pasientens innsats, uttrykk glede over ferdigheter som er ervervet, vis tilfredshet ved godt samarbeid, og uttrykk evt. noen av egne følelser knyttet til avslutningen
Diskuter pasientens fremtidige funksjon og mestring	Behandle risiko for tilbakefall, hvilke nye ferdigheter som kan benyttes for å håndtere fremtidige utfordringer
Hjelp pasienten til å benytte ferdigheter etter terapien	Legg plan for å øve på nye ferdigheter "i den virkelige verden". Vektlegg at pasienten vil fortsette å lære når hun øver.
Pasientens utvikling kan forstås som uferdig	Normaliser ideen at problemer er en naturlig del av livet og at vi lærer gjennom å håndtere problemene. Minn om ressurser som kan være hjelpsomme i møte med fremtidige problemer.
Skap for forventning om vekst og utvikling i tiden etter terapien	Pek på at prestasjoner oppnådd i terapien forventes å påvirke funksjonen i andre sider ved livet.

Fritt etter Scott Miller 2018

<https://www.scottdmiller.com/wp-content/uploads/2017/11/Termination-Checklist.pdf>

og Norcross m.fl. (2017). Do all therapists do that when saying goodbye? Psychotherapy, 54, 66-75.